

Wijkgericht

Nieuwsbrief Wijkgericht Werken Binnenstad, maart 2016

16 maart: avond bomvol binnenstad

Op woensdag 16 maart gaat het een hele avond over actuele ontwikkelingen in de binnenstad. De avond is georganiseerd door Blb/wijkraad binnenstad en wordt die avond gehouden in muziekcentrum De Toonzaal, Prins Bernhardstraat 4-6.

Om 19.30 uur is er eerst een korte vergadering voor leden van de Blb. De openbare avond begint om 20.00 uur. Een avond propvol boeiende thema's: levendige binnenstad, verkeersveiligheid, parkeren, Mariënborg en de

bouw van de schouwburg. Bij wijze van voorbeschouwing zijn enkele thema's ook in deze uitgave van Wijkgericht te vinden.

JB500 is er ook voor u

De belangstelling voor het Jheronimus Bosch jaar, JB500 dus, is groot. Bezoekers komen uit de hele wereld naar onze binnenstad. Maar heeft u zelf al gezien wat al die gasten gaan zien? Nee? Dan wordt het tijd voor de Bosch Experience Route.

'De kinderen van schoonmakers gaan barrevoets', zo wordt beweerd. Vertaald naar JB500 betekent die uitdrukking dat we zo druk zijn met dat jubileumjaar, dat we als bewoners van de binnenstad

vergeten er zelf van te genieten. Gauw gaan doen dus.

Wonderlijke klim
Verplicht onderdeel van de Bosch

Experience Route is een rondvaart op de Binnendieze. Maar daar heeft u vast al

Zie verder pagina 2

eens een aan deelgenomen, toch? Wat u mogelijk nog niet deed: de wonderlijke klim naar de fabeldieren en potsenmakers op het dak van de Sint Jan. Of een bezoekje aan Museum Groot Tuighuis. Daar gaat het over het 's-Hertogenbosch van de vijftiende eeuw. Met een expositie in 3D. Moet u gezien hebben.

In het Jheronimus Bosch Art Centre ziet

u al het werk van de schilder in reproductie. De originele werken hangen immers een paar kilometer verderop, in het Noordbrabants Museum. En als u toch aan de wandel bent door uw binnenstad: neem ook even het Zwanenbroedershuis mee. In dit historische pand was de 'Illustre Lieve Vrouwe Broederschap' gevestigd. Bosch was daar lid van. Op de Markt is er na zonsonder-

gang 'Bosch by night': een spectaculaire show van licht en geluid.

Tuin der Lusten

Waar u even naar moet zoeken in de stad, zijn de fantasiefiguren uit de Tuin der Lusten. Vijfhonderd jaar na dato zijn ze terug in de geboortestad van Bosch, uw binnenstad. Waar houden ze zich op? We gaan het niet verklappen.

Een iets-zeggend straatje

Het lijkt wel een nietszeggend straatje, vindt Marianne Calon. Ze woont in de Scheidingsstraat en die straat mag volgens haar wel wat mooier worden. Mooier is wat haar betreft: groener. Want zo wordt een nietszeggend straatje een iets-zeggend straatje.

Marianne heeft daarvoor medewerking van de gemeente nodig. Want het idee is hekken tegen gevels te plaatsen om daar dan klimop tegen te laten groeien. Omdat dat groen geplant moet worden in de straat en die straat van de gemeente is, moet er dus een overeenkomst komen. Daarin komt dan te staan dat er planten in gemeentelijke grond mogen worden gestoken.

En dan is er nog discussie over de kosten van het groen. Gaan de bewoners dat betalen of doet ook de gemeente een duit in het zakje? Uitsluitsel is er nog niet, maar Marianne hoopt van harte dat de Scheidingsstraat op niet al te lange termijn een stuk mooier wordt. Ook leuk voor de mensen die te voet en op de fiets van De Hooge Steenweg naar Achter de Tolbrug gaan of andersom.

Zo ontstaat een mooi plan

Hoe een kop koffie bij bekenden leidt tot een prachtig nieuw woningbouwplan. Makelaar Mark Nieuwenhoven van NL Wonen bezocht kennissen in de Berewoutstraat, verbaasde zich hardop over een verwaarloosd binnenterrein met verlaten loods en bedrijfspand, schetste op een blaadje hoe het zou kunnen worden en voilà: het bouwplan Berewoutstraat was geboren.

"Zou zo iets echt kunnen?" vroegen de bewoners zich die avond in 2008 af. Het antwoord weten ze inmiddels. Bij het verschijnen van deze nieuwsbrief is de bouw van zeven woningen met de allure van herenhuisen zo goed als klaar. Het zijn grote, lichte woningen die voorzien zijn van smaakvolle details. "Met eigen parkeerplaatsen. En dat midden in de stad," aldus Nieuwenhoven.

Als het u wat lijkt, dan heeft u pech. De makelaar heeft de huizen, ontworpen door Kuin&Kuin ('s-Hertogenbosch) en gebouwd door aannemer en projectontwikkelaar Hoedemakers (Rosmalen) al verkocht. Dat geldt ook voor het hoofdhuus, dat er al stond voor de bouw en mocht blijven staan. Die woning werd gebruikt als bouwkeet en wordt de komende maanden stevig verbouwd.

De zon schijnt voor de Berewoutstraat.

Het Zand-Zuid, daar gaat het gebeuren

Je ziet het er niet aan af, maar het Wilhelminaplein, aan de kop van Het Zand-Zuid, is zo ongeveer de meest historische plek van de stad. En ook nog eens een plek met toekomst.

Met de bouw van de Paleisbrug werd de eerste stap gezet om het gebied rond het Wilhelminaplein een nieuwe impuls te geven. Hier en daar voorspelden mensen dat de brug van niks naar nergens zou leiden, maar niets blijkt minder waar. Roel Dekens is projectmanager bij de gemeente en was nauw betrokken bij de bouw van de brug. Hij vertelt: "We streefden er naar dat de lift 5.000 keer per maand zou worden gebruikt. We zitten nu al op het dubbele. Prachtig!"

Trage lift

En dat terwijl de lift behoorlijk traag is. Roel: "Ik ken die kritiek, maar sneller kan echt niet. Een lift die kaarsrecht naar beneden gaat, die mag en kan sneller. Maar als we deze schuine lift te hard laten gaan, dan vallen mensen om als de lift stopt of een noodstop moet maken."

Resteert de vraag wat er met het grote grasveld gaat gebeuren op het Wilhelminaplein. Het meest eerlijke antwoord: geen idee. Eerder hield Blb/wijkraad Binnenstad al een bewonersavond over het plein en dat leverde al wat ideeën op. Dat is fijn, want in deze fase zijn alle suggesties nog welkom. "We zijn bij de gemeente bezig met het ontwikkelen

van een visie," weet Roel. "De opgave is dat we in ieder geval op de één of andere manier de historie zichtbaar willen maken." In het meest zuinige geval wordt de plattegrond van de vestingwerken zichtbaar gemaakt, zoals dat ook elders in de binnenstad is gebeurd. De meest vergaande optie, de herbouw van de middeleeuwse Pieckenpoort, gaat niet door. Die ideeën kunnen in deze fase van 'Alles kan nog' echter opnieuw van stal worden gehaald, maar de kans daarop lijkt klein. "De bewoners van de appartementencomplexen aan het Wilhelminaplein zullen, vanwege het wegnemen van uitzicht, zeker in protest komen."

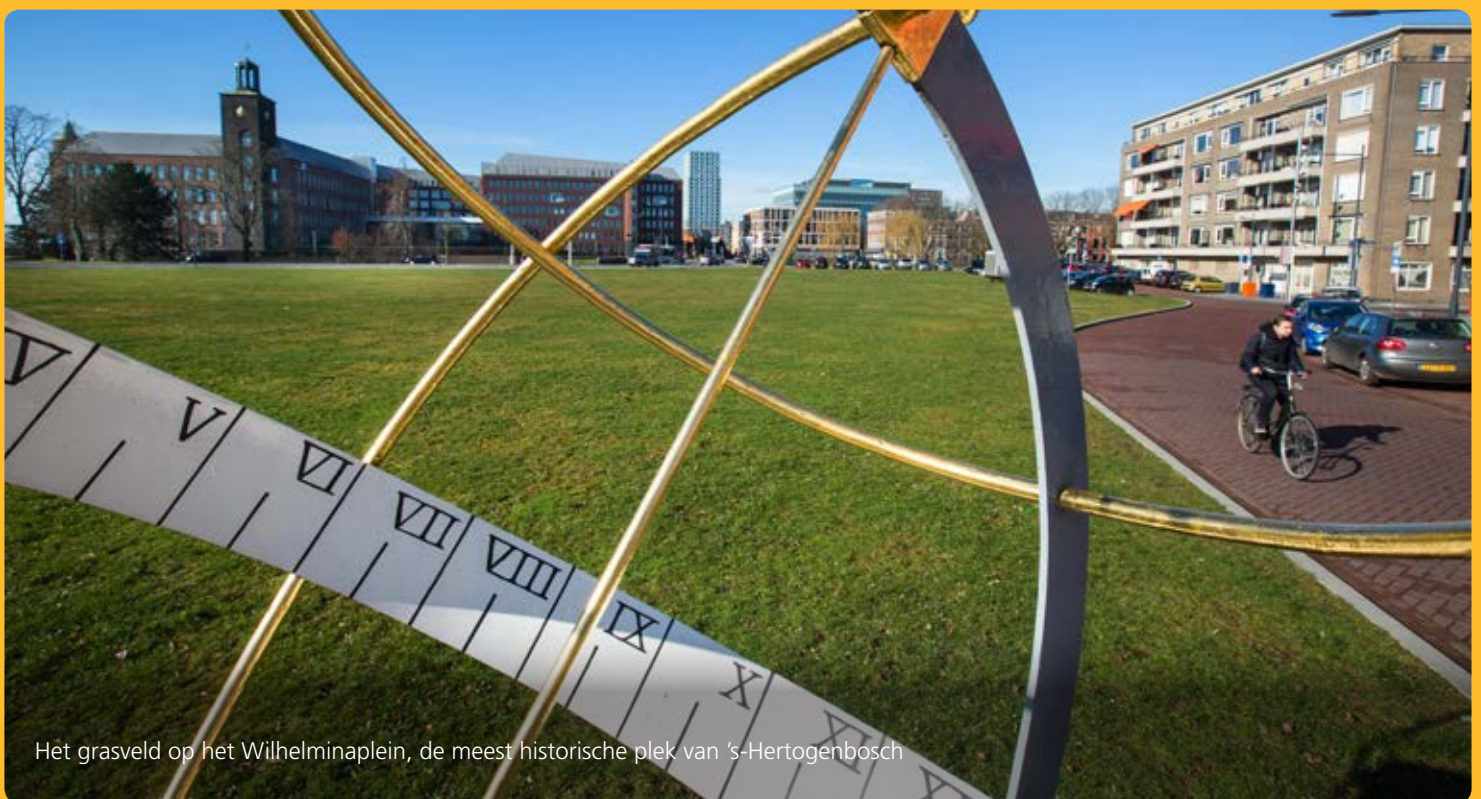
Historische plek

Dat de historie zo'n belangrijk thema is voor dit plein, komt omdat hier 's-Hertogenbosch in 1629 viel. Frederik Hendrik marcheerde op deze plek in september van dat jaar de stad binnen en joeg de Spanjaarden weg. Die gebeurtenis maakt het grasveld aan het plein de meest historische plek van onze vestingstad.

Ook om andere redenen is de zuidelijke kop Het Zand meer dan ooit de moeite waard. Zo heeft lunchcafé De Buurt aan de Koningsweg meer leven in dit deel van de binnenstad gebracht. En dan zijn

er nog de plannen met betrekking tot de voormalige garage 'Pompen en Verlouw'. De plannen om er een bowlingbaan te vestigen zijn al bijna vergeten. Wat er voor in de plaats kan komen: een gezamenlijk initiatief van de bekende meubelontwerper Roderick Vos en het al net zo beroemde keramisch atelier Cor Unum. De plannen voorzien in een atelier waarin meubels en keramiek worden gemaakt, een expositieruimte en een winkel. Mogelijk wordt een en ander ook nog eens gecombineerd met horeca. Mooie plannen, onder meer omdat Roderick Vos en Cor Unum internationaal vermaard zijn en tegelijkertijd met 'Pompen en Verlouw' hun betrokkenheid en verbinding met de stad versterken.

Zeker zijn de plannen echter nog niet. Samen met het college van burgemeester en wethouders wordt een en ander uitgewerkt en wordt er overleg gevoerd met de initiatiefnemers. En dan moeten ook de meer gedetailleerde ruimtelijke plannen en de financiering aan de orde komen. "Omwonenden worden nadrukkelijk in het vervolgtraject betrokken," zo laat Judith Renema van de afdeling Maatschappelijk Vastgoed van de gemeente weten.

Het grasveld op het Wilhelminaplein, de meest historische plek van 's-Hertogenbosch

Welkom, wel/niet met de auto

Een binnenstad hoort druk te zijn. En die van 's-Hertogenbosch al helemaal. Daarom moet onze stad mensen in staat stellen naar het fraaie centrum te komen. Zijn ze ook als automobilist welkom?

Het is druk in onze binnenstad en dat is de provincie Noord-Brabant ook opgevallen. De provincie heeft daarom het Brabants Mobiliteitsnetwerk opgericht. Dat netwerk stort zich op enkele specifieke knelpunten in Brabant, waarvan de Bossche binnenstad er één is. De provincie bedacht het netwerk niet helemaal zelf, want ze werd daarbij geïnspireerd door de rijksoverheid. Daar is 'Beter Benutten' gestart, een project waarbij Rijk, provincies, regio's en bedrijfsleven samen werken om de bereikbaarheid in drukke regio's te verbeteren. Het Rijk wil vooral de files verminderen en reistijd verkorten en de provincie kiest

voor "het verminderen van autoverplaatsingen, andere vervoerswijzen stimuleren en het gedrag van verkeersdeelnemers veranderen". En dat is toch net wat anders dan het Rijk bedacht. Het doel van de provincie zal echter niet veel afwijken van wat het Rijk wil bereiken. De provincie schrijft namelijk over dat doel: "Een goed bereikbare, leefbare en economisch goed functionerende stad zijn en blijven".

In balans

Het netwerk hanteert hierbij, wat ze zelf noemt, de 'community-aanpak'. Problemen in kaart brengen én oplossen met de direct betrokkenen

betekent dat. Wat in het geval van 's-Hertogenbosch erg handig is: die betrokkenen hebben zich al in allerlei groepen verenigd. Zo is er de bewonersorganisatie Blb/wijkraad binnenstad. José Schoormans is één van de bestuursleden. Ze is enthousiast over het initiatief. "Deze aanpak moet ervoor gaan zorgen dat we de verschillende belangen met elkaar in balans brengen. De manier waarop de overlast in de Korte Putstraat is aangepakt, heeft geleerd dat het kan: belangen van ondernemers en bewoners verenigen. Dat gaat ons samen nu ook lukken."

Voetgangers, fietsers, automobilisten: ze zoeken allemaal hun weg in de binnenstad van 's-Hertogenbosch.

De uitdaging is met het Jheronimus Boschjaar extra groot en belangrijk geworden. De gemeente beseft dat en heeft daarom voor horecapersoneel, ondernemers, suppoosten en gastheren en -vrouwen een digitale bereikbaarheidsstrategie ontwikkeld. Ze leren er alles over de bereikbaarheid van de stad.

Stap voorwaarts

"Een prima initiatief," vindt Karin Rademaker van Hotel Central. Ze is enthousiast over de inzet van de gemeente om de bereikbaarheid te

verbeteren. "Met de bouw van garage St.-Jan hebben we een geweldige stap voorwaarts gezet," vindt ze. Maar wensen heeft ze ook. "Ik begrijp de wens om het openbaar vervoer te stimuleren, maar we moeten beseffen dat de stad ook voor automobilisten bereikbaar moet blijven. Verder zou het fijn zijn als de bewegwijzering wordt verbeterd. Wat mij betreft mogen we gasten bijvoorbeeld de weg naar hotels wijzen. Dat heb ik al eens laten weten, maar werd door de gemeente te commercieel gevonden." En dan zijn er nog de parkeerplekken voor touring-

cars. "Maak er aan de Zuid-Willemsvaart een paar bij, alsjeblieft."

Mr. Peter Claessen is voorzitter van Hartje 's-Hertogenbosch, waarin de winkeliers zich hebben verenigd. Hij is weinig enthousiast over de insteek die door de provincie is gekozen, want benadrukt dat de binnenstad ook voor automobilisten bereikbaar moet blijven. Volgens Claessen is de druk op de stadsbinnenring en toegangswegen sinds begin 2015 alsmaar groter geworden. Te groot zelfs. "De crisis zorgde er voor dat het jarenlang rustig

was, maar de bereikbaarheid komt nu toch echt in de knel. En ja, in andere Brabantse steden doen ze het beter.”

Reuring is de stad

Het enthousiasme over parkeergarage St.-Jan wordt door Claessen getemperd. “Die garage zorgt slechts voor compensatie van parkeerplaatsen die de afgelopen tientallen jaren overal in de stad verdwenen. En dus moeten er meer parkeerplaatsen komen en moet de capaciteit van de toegangswegen worden verbeterd. De binnenstad heeft reuring nodig. Zonder goede bereik-

baarheid geen reuring.”

De horeca-ondernemers lijken niet ontevreden over de bereikbaarheid van de binnenstad. Voorzitter Bernard Kuenen van de Bossche afdeling van Koninklijke Horeca Nederland zegt dat “de gast nu eenmaal het liefst voor de deur van een restaurant of café parkeert, maar dat kan nu eenmaal niet”. Van zijn achterban hoort de voorzitter sinds de opening van parkeergarage St.-Jan weinig klachten over bereikbaarheid of gebrek aan parkeerplaatsen. Anders is het gesteld met de bevoorrading van de

zaken. “In de autoluwe gebieden is het lastig. Dat geldt trouwens ook voor reparaties. Als een koelsysteem stuk is, moet dat zo snel mogelijk worden hersteld. Maar zie op bepaalde tijdstippen maar eens zo’n autoluwe gebied in te komen.” Wat Kuenen betreft blijven de pyramides, waarmee straten voor autoverkeer worden afgesloten, naar beneden. Bij Blb/wijkraad Binnenstad denken ze daar echter weer heel anders over. Waar ze elkaar vinden is de handhaving. “Die is toegezegd, maar er komt nog weinig van,” is de ervaring van Kuenen.

Sites voor bewoners

Websites voor toeristen en winkelend publiek heeft de binnenstad al lang, maar bewoners kwamen er tot voor kort bekaaid vanaf. Daar komt verandering in.

Hij is online al te vinden, maar wordt op 21 maart pas officieel gelanceerd: www.binnenbuurten.nl. De website is een initiatief van Stichting Buurtkiep, die al met veel succes een soortgelijke website beheert voor de wijken Muntel, Vliert en Orthenpoort. Eén van de initiatiefnemers is Vico van der Voort. Hij woont in de binnenstad en hoopt dat het ook in dit stadsdeel een succes wordt.

Binnenbuurten.nl

Vico legt uit waar het bij de website om draait. "We zijn nadrukkelijk geen nieuwssite. Wat we wel zijn: een platform waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar bewoners van de binnenstad hulp en spullen kunnen vragen en aanbieden." Dat werkt op de website behoorlijk geavanceerd. "Wie zich aanmeldt wordt gevraagd om postcode en huisnummer in te voeren. Verder blijft elke bezoeker anoniem,

maar dankzij die gegevens kunnen de deelnemers zien wat er direct in de omgeving wordt gevraagd en aangeboden."

Vico hoopt dat op termijn andere wijken meedoen. "Uiteindelijk kun je dan als bezoekers van de website de cirkel om de eigen woning zo groot en klein maken als je wil. Hartstikke handig." De bouw en het beheer zijn vrijwilligerswerk, maar er zijn wel kosten aan verbonden. "Die worden betaald door het Oranjefonds en verzekeraar VGZ. Voor VGZ is het belangrijk burenhulp te stimuleren."

Buur.nu

Een ander nieuw initiatief is Buur. Hoewel bereikbaar als website (www.buur.nu), is dit vooral een toepassing die op mobiele telefoons wordt gebruikt. Deelname vanuit de binnenstad is een

initiatief van de bewonersorganisatie Blb/wijkraad binnenstad. Bij deze app gaat het om direct contact tussen buurt- en wijkgenoten. Daarmee kan één op één en in groepen worden gebabbeld, zoals dat ook met de bekende telefoontoepassing WhatsApp gebeurt. Met Buur ontstaat, zo willen de bedenkers, persoonlijk contact, een groter gevoel van veiligheid en ontstaan er nieuwe mogelijkheden tot samenwerking. Buur verbindt via een gratis online sociaal netwerk, bewoners in een straat, buurt en stad met elkaar.

Blb/wijkraad

De website www.blbwijkraad.nl bestaat al langer en is het uithangbord van de bewonersvereniging en wijkraad. Hier vinden binnenstedelingen alles over die vereniging, inclusief aankondigingen van bijeenkomsten en verslagen daarvan.

Vico van der Voort, één van de mensen achter binnenbuurten.nl.

Het was erg druk in het klooster Mariënburg.

Oud gebouw, nieuw onderwijs

De TU Eindhoven en Tilburg University zetten nog dit collegejaar in het Mariënburgcomplex een nieuwe masteropleiding data science en ondernemerschap op. Voor een zaal bomvol buurtbewoners, ontvouwen Eric Logister, wethouder, Emile Aarts, rector magnificus Tilburg University en Wim Boers, directeur Kadans Vastgoed, de plannen.

Zuster Laetitia, provinciale overste van de zusters JMJ die tot voor kort het complex bewoonden, blikt terug op de rijke geschiedenis van het complex en de bewoners. "Onderwijs zit in onze traditie. We zijn dan ook blij dat jonge mensen hier straks een opleiding kunnen ontvangen en dat onze traditie voortgezet wordt."

Data, de nieuwe olie

Met indrukwekkende getallen over het wereldwijde gebruik van computergegevens informeerde Emile Aarts de toehoorders vooral over de inhoud van de opleiding. "Al die tweets, likes op Facebook en meer dan één biljoen websites bevatten gegevens waar je wat mee kunt." Hij ziet in de toekomst belangrijke toepassingen voor al die informatie. "Wat vorige eeuw olie was in onze maatschappij, zijn data in deze eeuw."

Eric Logister en Wim Boers informeerden de buurtbewoners vooral over de bouwplannen en vergunningen. In april wordt het pand formeel overgedragen aan Kadans Vastgoed. In mei starten de bouwwerkzaamheden aan de Manresa-vleugel. "Met eenvoudige aanpassingen maken we het gebouw tijdelijk geschikt voor onderwijs zodat er vanaf september kan worden gedoceerd. Het wordt een soort pop-up universiteit voor één jaar", aldus Boers. Als alles meezit, start in september of oktober de verbouwing van het hoofdgebouw en het zogenaamde haakgebouw. Deze gebouwen worden permanent geschikt gemaakt voor onderwijs en studentenhuisvesting. Om alle belanghebbenden op de hoogte te houden, wordt een klankbordgroep ingericht met afgevaardigden van tal van organisaties. Ook omwonenden doen er in mee.

Verkeer

Die omwonenden zijn overwegend positief over zoveel mooie plannen, maar vragen nadrukkelijk aandacht voor de verkeersveiligheid. "De suggestie om de verkeersveiligheid te verbeteren door een voetgangersoversteekplaats aan te leggen, nemen we zeker in onze overwegingen mee", aldus Logister. Ook vrezen buurtbewoners een 'parkeer-crisis'. "Onnodig", stellen zowel Logister als Boers. In de buurt zijn ongeveer 75 parkeerplaatsen beschikbaar. Daarnaast is het transferium in beeld. "Maar we verwachten dat studenten vooral met openbaar vervoer of de fiets komen."

Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen? Kijk dan op www.marienburgcampus.nl

De binnenstad zit vol met, vaak relatief onbekende, prachtige plekjes. In de serie 'Pareltjes van de binnenstad' zoekt Wijkgericht ze op. Dit keer: de binnentuin van Sint Antoniegaarde.

De pareltjes van de Binnenstad

Pak gerust een broodje

U kunt gerust een broodje bestellen in de brasserie van Park Antoniegaarde. Want het verpleeg- en verzorgingstehuis is niet voor niets vernoemd naar de heilige Anthonius, die in de late Middeleeuwen werd aangeropen in de strijd tegen broodvergiftiging.

Park Antoniegaarde is te vinden aan de Zuid Willemsvaart vlakbij Sluis 0. De gevel is strak en modern, maar de markante Sint Antoniuskapel is er ook nog steeds. Meer dan 520 jaar oud is de kapel, al is die al lang niet meer als zodanig in gebruik. Zo werd het in de vorige eeuw lange tijd als pakhuis gebruikt. Toen in 1955 een bejaardenhuis werd gebouwd aan de Hinthamerstraat werd de gevel van de kapel gerestaureerd en kwam er meteen een nieuwe kapel, direct achter de oude gevel. Wat die gevel betreft: die dateerde van 1491, maar werd tijdens de beeldstorm in 1566 grotendeels vernietigd. Daarna volgde herstel, kwam weer verval en volgden in de vorige eeuw enkele restauraties.

Binnentuin

Dat we deze locatie in 'Pareltjes van de binnenstad' voorbij laten komen, is trouwens niet vanwege de kapel. Nee, dat komt door de binnentuin. Want u zou zomaar kunnen denken dat die tuin, onzichtbaar voor wie haastig langs die kapelgevel van de Zuid-Willemsvaart naar het centrum beent of andersom, verboden toegang is voor wie niet in Park Antoniegaarde woont. Dat is dan een verkeerde gedachte. U bent er van harte welkom. Sterker nog: wandel ook Antoniegaarde zelf binnen, want er is altijd wel wat te doen. Wist u bijvoorbeeld dat er maar liefst zeventien verenigingen actief zijn? Nee? Dan weet u misschien ook niet dat er activiteiten zijn tijdens carnaval, Jazz

in Duketown, Theater Boulevard en Maritiem. Dat er de hele dag koffie en thee wordt geschonken en dat u er gerechten van de kleine kaart kunt bestellen en 's avonds kunt aanschuiven voor een driegangendiner.

En een broodje kunt u er ook eten. Met dank aan Anthonius.

De binnentuin van Park Antoniegaarde

Dat mag in de krant

Ooit werd er de krant gemaakt. En nu mag het gebouw zelf in de krant. Want Emmaplein 25, het voormalig kantoor van het Brabants Dagblad, wordt compleet gestript en verbouwd. Met die klus is onlangs een begin gemaakt.

Met de verbouwing is naar verwachting ruim een jaar gemoeid. In het voorjaar van 2017 zijn er 58 appartementen klaar, die variëren van 50 tot 170 vierkante

meter. De meeste zijn nu al verkocht. De belangstelling was van meet af aan groot, onder meer vanwege de locatie én het feit dat alle appartementen

buitenruimten hebben. Dat zijn hier en daar balkons en op andere plaatsen loggia's en Franse balkons. Ook komen er commerciële ruimten.

Informatie

Losliggende stoepetegels, een kapotte lantaarnpaal of vernielde speeltoestellen? Last van zwerfvuil, of groen dat nodig aan onderhoud toe is, enz.? Bel hiervoor het Schoon, Heel en Veilig (073) 615 55 55 voor zaken in de openbare ruimte. Zo werkt u mee aan een schone stad!

Kijk ook eens op www.s-hertogenbosch.nl. Hier is veel informatie te vinden over uw wijk. Hebt u vragen, neem dan contact op met wijkmanager Riekje Bosch, telefoonnummer (073) 615 56 57 of mail naar wijkgerichtwerken@s-hertogenbosch.nl. Riekje zit ook op Facebook: [wijkmanagerriekjebosch](https://www.facebook.com/wijkmanagerriekjebosch). Deze nieuwsbrief is een initiatief van de gemeente 's-Hertogenbosch.

www.wijkgerichtwerken.nl